

Littafin Daniyel — Na Hudu

Ma'aunin Gini

Jeff Pippenger

2023-11-27

Muna magana ne a kan “lokuta bakwai” na Littafin Lawiyawa ashirin da shida, kamar yadda aka wakilta a cikin littafin Daniyel. Muna yin haka ne domin dāya daga cikin siffon annabci na “lokuta bakwai” shi ne cewa yana wakiltar “dutsen tuntube” wanda magina suka ki. Ina bayyana dutsen tuntube da aka wakilta a cikin Nassosi a matsayin gaskiya wadda za a iya gani, amma ba a ganinta. Ga waɗanda suke ganinta, tana da daraja; amma ga waɗanda ba sa ganinta, ba abin da suke tuntube a kai kaɗai ba ce, amma ita ce dutsen da ke nika su ya mai da su kura.

Sa’ad da Almasihu ya gabatar da dutsen da magina suka ki, Ya bayyana cewa dutsen kusurwa zai zama “kai” na kusurwa. Sakon dutsen da aka ki a cikin Nassosi koyaushe yana da alaƙa da Allah yana ketare wani mutanen alƙawari na dā, alhali a lokaci guda Allah yana shiga cikin alƙawari da wasu mutane waɗanda a dā ba mutanen Allah ba ne.

Yesu ya ce musu, Ashe, ba ku taɓa karantawa a cikin Nassosi ba cewa, Dutsen da magina suka ki, shi ne ya zama babban dutsen kusurwa: wannan aikin Ubangiji ne, kuma abin al’ajabi ne a idanunmu? Saboda haka ina gaya muku, za a ƙwace muku mulkin Allah, a ba shi ga wata al’umma mai ba da ’ya’yansa. Kuma duk wanda ya fāɗi a kan wannan dutse za a karya shi; amma duk wanda dutsen ya fāɗa a kansa, zai niƙa shi ya zama kura. Matiyu 21:42–44.

Annabcin “lokaci” na farko da mala’iku masu tsarki suka kai William Miller gare shi shi ne “lokatai bakwai” na Leviticus ashirin da shida. Adventism na Laodicea ya fara aikin rushe gaskiyoyin tushe waɗanda Ubangiji ya kafa ta wurin hidimar Miller, ta wurin ƙin amincewa da na farkon abubuwan da Miller ya gano. Tabbas, duk wani misalin annabci na tushe mai tsarki misali ne na Almasihu, wanda shi ne “Dutsen”, saboda haka ƙin “lokatai bakwai” a shekara ta 1863 ba kawai yana nuna farkon tsarin ƙin gaskiyoyin tushe ba ne, amma yana wakiltar ƙin Almasihu ne. Kamar yadda yake a cikin shaidar Almasihu game da dutsen da aka ki, Bitrus ma ya bayyana cewa dāya daga cikin annabce-annabcen da suke da alaƙa da dutsen tushe shi ne cewa a ƙarshe zai zama “kan kusurwa”.

Saboda haka kuma an rubuta a cikin Nassi cewa, Ga shi, na aza a Sihiyona babban dutsen kusurwa, zaɓaɓɓe, mai daraja; kuma wanda ya gaskata gare shi ba zai kunyata ba. Saboda haka a gare ku masu bangaskiya yana da daraja; amma ga marasa biyayya, dutsen da magina suka ki, shi ne aka mai da shugaban kusurwa, Kuma dutsen tuntube, da dutsen abin saɓo, ga waɗanda suke tuntube a kan kalmar, suna masu rashin biyayya: abin da kuma aka ƙaddara su a kansa. Amma ku ku ne zaɓaɓɓiyar al’umma, firistoci na sarauta, al’umma mai tsarki, jama’a ta musamman; domin ku shelanta yabonsa wanda ya kira ku daga duhu zuwa cikin haskensu mai banmamaki: Ku waɗanda dā ba al’umma ba ne, amma yanzu ku ne mutanen Allah: waɗanda ba su sami jinkai ba, amma yanzu sun sami jinkai. 1 Bitrus 2:6–8.

Dutsen gindin da aka kafa a farkon Adventism, ya zama babban dutsen kusurwa. Ishaya ya yi daidai da Almasihu da Bitrus, kuma Ishaya yana amfani da dutsen gindin domin ya wakilci mutanen alkawari da ake wucewa a kansu domin sabon mutanen alkawari. A cikin shaidarsa yana wakiltar wata kungiya wadda ta yi alkawari da mutuwa, kuma wadda ta karɓi karya. Karyar da suka karɓa ita ce karyar da Bulus ya bayyana a matsayin wadda take kawo rudani mai karfi a kan waɗanda suke yin alkawari da mutuwa, domin ba su karɓi kaunar gaskiya ba.

Saboda haka ku ji maganar Ubangiji, ku mazajen masu reni, waɗanda kuke mulkin wannan jama'a da take cikin Urushalima. Domin kun ce, Mun yi alkawari da mutuwa, kuma da lahira mun yi yarjejeniya; sa'ad da annoba mai mamalawa za ta ratsa, ba za ta zo kanmu ba: gama mun mai da karya mafakarmu, kuma a farkashin yaudara muka boye kanmu. Saboda haka Ubangiji Allah ya ce haka, Ga shi, ina kafa a Sihiyona domin tushe wani dutse, dutse gwadadde, dutse mai daraja na kusurwa, tabbataccen tushe: wanda ya ba da gaskiya ba zai yi gaggawa ba. Haka kuma zan sa shari'a ta zama ma'auni, adalci kuma ya zama ma'aunin tsaye; kankara za ta share mafakar karya, ruwaye kuma za su mamaye wurin boyewa. Kuma alkawarinku da mutuwa za a soke shi, yarjejeniyarku kuma da lahira ba za ta tsaya ba; sa'ad da annoba mai mamalawa za ta ratsa, sa'an nan za ta tattake ku. Ishaya 28:14–18.

An boye “lokuta bakwai” a farkashin karya, kuma sa'ad da Allah ya ratsa mutanensa na alkawari na da ya shiga cikin alkawari tare da dubu dari da arba'in da huɗu, dutsen da a da aka fi a matsayin dutsen kusurwa zai hau ya zama “kai” na kusurwar. Ga waɗanda suka fahimci wannan gaskiya, yana da daraja, amma ga waɗanda ba su fahimta ba, dutsen da ya zama kai na kusurwar ba wai yana murkushe su kaɗai ba ne, amma a ma'anar alama yana zama dutsen kabarinsu.

A cikin littafin Daniyel, a sura ta takwas da aya ta goma sha tara, muna samun “karshen fushi,” ta haka kuwa ana tabbatar da cewa dole ne kuma a sami “farkon karshen” fushin. Tsawon lokacin daga 677 K.H., har zuwa 22 ga Oktoba, 1844, yana wakiltar tsawon lokacin da za a tattake Wuri Mai Tsarki (da rundunar). Amma paparoma zai yi nasara har sai an cika fushin, bisa ga Daniyel sura ta goma sha daya, aya ta talatin da shida. Idan karshen fushin na sura ta takwas yana wakiltar karshen wani tsawon lokaci, to, karshen fushin na sura ta goma sha daya shi ma yana wakiltar karshen wani tsawon lokaci. Wannan shi ne abin da Littafi Mai Tsarki yake koyarwa a fili, ko da yake waɗanda suka yi alkawari da mutuwa sun rufe wannan gaskiya da karya.

Karshen duka fushin yana wakiltar karshen lokaci iri daya, domin dukkansu sun kasance cikas la'ana guda daya ta shekaru dubu biyu da dari biyar da ashirin na warwatsewa, bauta da bautar karfi. Masarautar arewa ce ta fara shan warwatsewa, bauta da bautar karfi na “lokuta bakwai,” sa'ad da a shekara ta 723 K.H.K., sarkin Assuriya ya tafi da su bauta. Masarautar kudu ta sha irin wannan kaddara a shekara ta 677 K.H.K. Irmiya ya tabbatar da wannan gaskiya.

Isra'ila tunkiya ce da aka warwatsa; zakuna sun kore ta: da fari sarkin Assuriya ya cinye ta; kuma a karshe wannan Nebukadnezzar sarkin Babila ya farfashe kasusuwanta. Irmiya 50:17.

Irmiya yana fayyace wani hukunci mai ci gaba ne. Assuriyawa sun kawar da mulkin arewa a shekara ta 723 K.H., sa'an nan kuma suka kai Manassa zuwa Babila, babban birninsu, a shekara ta 677 K.H. Sai kuma Nebukadnezzar ya dauki Yehoyakim, ta haka yana nuna farkon shekaru saba'in

na bauta a shekara ta 606 K.H. Daga baya kuma Nebukadnezzar ya dauki Zedekiya ya kuma hallaka Urushalima a shekara ta 586 K.H.

An yi wa masarautar kudu gargadi cewa za su sha irin kaddarar da ta sami masarautar arewa idan suka ci gaba cikin tawayensu. Hukuncin da ya sami masarautar arewa za a zartar a kan masarautar kudu, kuma alamar wannan hukunci ita ce igiya wadda za a shimfiɗa a bisa Yahuza. A cikin shaidar Ishaya, an kira ta kawai “igiya,” amma a cikin nassi na gaba, “igiyar” ita ce “igiyar Samariya.”

Saboda haka Ubangiji Allah na Isra’ila ya ce, Ga shi, zan kawo irin wannan masifa a kan Urushalima da Yahuza, har duk wanda ya ji labarinta, kunnuwansa biyu za su yi kara. Kuma zan shimfiɗa a kan Urushalima igiyar ma’aunin Samariya, da ma’aunin gubar gidan Ahab; kuma zan shafe Urushalima kamar yadda mutum yake shafan kwano, yana shafewa, yana kuma juya shi ƙasa-zuwa-sama. Kuma zan yashe ragowar gāɗona, in kuma ba da su ga hannun maƙiyansu; za su zama ganima da kwace ga dukan maƙiyansu; domin sun aikata abin da yake mugu a gabana, sun kuma fusata ni, tun daga ranar da kakanninsu suka fito daga Masar har zuwa wannan rana. 2 Sarakuna 21:12–15.

Akwai maganganu biyu na annabci a cikin ayoyin da aka ambata yanzu da ya wajaba a yi la’akari da su. Ta farko ita ce ƙaran kunne, ɗaya kuma ita ce mazubin ma’auni. A cikin waɗannan ayoyi an kuma bayyana igiyar Samariya a matsayin mazubin ma’aunin gidan Ahab. Iginya da mazubin ma’auni kayan aikin shari’a ne, waɗanda ake amfani da su a cikin aikin gini. A cikin ayoyin, suna nuna cewa irin wannan hukuncin da aka aiwatar a kan mulkin arewa, wanda aka wakilta da Samariya da gidan Ahab, za a kawo shi a kan Yahuza da Urushalima. Sa’ad da aka gabatar da gargadin, mulkin arewa na Isra’ila ya riga ya fuskanci mamaya, an ci shi da yaƙi, an hallaka shi, kuma an tafi da shi bauta. Saƙon hukuncin Allah yana sa kunnuwan waɗanda suka ji gargadin su yi ƙara. Duka mazubin ma’auni da ƙaran kunne ana samunsu sau uku-uku a cikin Nassosi. A kowane hali, suna wakiltar fushin Allah a kan mutanensa kansu.

Sai Ubangiji ya zo, ya tsaya, ya yi kira kamar a sauran lokuta, “Samuyel, Samuyel.” Sai Samuyel ya amsa ya ce, “Ka yi magana; gama bawanka yana ji.” Ubangiji kuwa ya ce wa Samuyel, “Ga shi, zan yi wani abu a Isra’ila, wanda duk wanda ya ji shi, kunnuwansa biyu za su yi kara. A wannan rana zan cika a kan Eli dukan abin da na faɗa game da gidansa: sa’ad da na fara, zan kuma kawo ƙarshensa.” 1 Samuyel 3:10–12.

Rushewar gidan Eli shi ne annabcin da zai sa kunnuwan duk wanda ya ji shi su kaɗa. Kaɗawar kunnuwa, a zamanin Sama’ila, tana alamta wucewar gidan Eli. Cikar annabcin da aka ba Sama’ila ita ce rushewar gidan Eli da kafuwar Sama’ila a matsayin annabi. Sama’ila yana wakiltar wani mutane waɗanda, kamar yadda Bitrus ya ce, a dā ba mutanen Allah ba ne, amma yanzu su ne; gama lokacin da aka kafa Sama’ila a matsayin annabi, an hallaka gidan Eli. Irmiya kuma yana shelanta hukunci a kan shugabancin Urushalima wanda yake sa kunnuwa su kaɗa.

Ka ce, Ku ji maganar Ubangiji, ya ku sarakunan Yahuza, da mazaunan Urushalima; ga abin da Ubangiji Mai Runduna, Allah na Isra’ila, ya ce; Duba, zan jawo mugunta a kan wannan wuri, wadda duk wanda ya ji ta, kunnuwansa za su yi ƙaifayin. Irmiya 19:3.

Dukkan nassoshi uku game da kunnuwa masu kaiƙayi suna da alaƙa da mutanen alkawari waɗanda suka yi alkawari da mutuwa, kuma daga baya aka mamaye su, aka ci su da yaƙi, aka hallaka su, aka warwatsa su, aka kuma kai su bautar talala. Kunnuwa masu kaiƙayi alama ce ta hukuncin fushin Allah, kuma alamar wannan hukunci ita ma an wakilta ta sau uku a cikin Nassosi, da kalmar “plummet.” Mun riga mun karanta ta a cikin Sarakuna ta Biyu da Ishaya, amma akwai wata nassin “plummet” guda ɗaya a cikin Nassosi, kuma a cikin wannan nassin an fassara kalmar plummet daga wata kalmar Ibraniyanci dabam da ta nassoshin biyun da suka gabata.

Sai mala’ikan da yake magana da ni ya sāke zuwa, ya tashe ni kamar mutum wanda aka tashe shi daga barci. Ya ce mini, “Me kake gani?” Sai na ce, “Na duba, ga kuma fitila ta zinariya duka, da kwano a samanta, da fitilu bakwai a kanta, da bututu bakwai zuwa ga fitilu bakwai da suke a samanta. Akwai kuma itatuwan zaitun biyu kusa da ita, ɗaya a gefen dama na kwanon, ɗaya kuma a gefen hagunsa.” Sai na amsa na yi magana da mala’ikan da yake magana da ni, na ce, “Mene ne waɗannan, ranka ya daɗe?” Sa’an nan mala’ikan da yake magana da ni ya amsa ya ce mini, “Ba ka san mene ne waɗannan ba?” Sai na ce, “A’a, ranka ya daɗe.” Sai ya amsa ya yi magana da ni, ya ce, “Wannan ce maganar Ubangiji ga Zarubabel, yana cewa, ‘Ba ta wurin ƙarfi ba, ba ta wurin iko ba, sai dai ta wurin Ruhuna,’ in ji Ubangijin runduna. ‘Wane ne kai, ya babban dutse? A gaban Zarubabel za ka zama fili; zai kuma fito da dutsen kusurwa tare da sowa, suna cewa, Alheri, alheri gare shi.’” Bugu da ƙari, maganar Ubangiji ta zo mini, tana cewa, “Hannuwan Zarubabel ne suka kafa harsashin wannan gida; hannuwansa kuma za su kammala shi; sa’an nan za ku sani cewa Ubangijin runduna ne ya aiko ni gare ku. Gama wa ya raina ranar ƙananan abubuwa? Gama za su yi murna, su ga ma’aunin gini a hannun Zarubabel tare da waɗancan bakwai; su ne idanun Ubangiji, waɗanda suke kai komo cikin dukan duniya.” Sai na amsa, na ce masa, “Mene ne waɗannan itatuwan zaitun biyu a gefen dama na fitilar da kuma a gefen hagunta?” Sai na sāke amsawa, na ce masa, “Mene ne waɗannan rassan zaitun biyu waɗanda ta cikin bututun zinariya biyu suke zubar da man zinariya daga cikinsu?” Sai ya amsa mini ya ce, “Ba ka san mene ne waɗannan ba?” Sai na ce, “A’a, ranka ya daɗe.” Sai ya ce, “Waɗannan su ne shafaffu biyu, waɗanda suke tsaye kusa da Ubangijin dukan duniya.” Zakariya 4:1–14.

Kalmar da aka fassara da “maunin igiya” a cikin Sarakuna ta Biyu da Ishaya ashirin da takwas ita ce “mishqâl,” kuma ma’anarta nauyi ce. A cikin duka ayoyin, za a ƙara nauyi (maunin igiya) ga igiyar. Nauyin shi ne abin da ake amfani da shi a ma’auni, kuma yana wakiltar shari’a. Igiya mai nauyi ita ce igiyar shari’a. Igiya ta Samariya ita ce zamanin “sau bakwai,” ko kuma shekaru dubu biyu da ɗari biyar da ashirin. Irin wannan lokaci ne za a ɗora a kan masarautar kudu, kamar yadda aka ɗora a kan masarautar arewa. Ƙarshen kowace igiya an bayyana shi a cikin littafin Daniyel a matsayin ko dai ƙarshen fushin ƙarshe ko kuma ƙarshen fushin farko. An wakilci wannan lokaci a cikin Daniyel a matsayin lokacin da Urushalima da runduna za a tattake su da ƙafafun manyan ikon rushewa guda biyu, wato arna da kuma papanci. Duka lokutan za su fara ne sa’ad da aka mamaye manyan biranensu, aka ci su da yaƙi, aka hallaka su, aka kuma kai mutanensu bauta.

Amma a cikin Zakariya, kalmar “plummet” an ƙirƙire ta ne ta haɗuwar kalmomin Ibrananci guda biyu. Kalma ta farko ita ce “‘eben”, kuma ma’anarta ita ce “gina”, haka kuma tana nufin “dutse”. Tana nufin “dutsen gini”. Sai a haɗa wannan kalma da kalmar Ibrananci “bedîyl”, wadda take

nufin “rarrabewa ko warewa”. “Plummet” a cikin Zakariya, shi ne dutsen da ake ginawa a kansa wanda kuma yake haifar da rabuwa da rarrabewa. Wannan rarrabuwar tana tsakanin rukuni biyu na masu sujada; rukuni ɗaya da yake murna sa’ad da suka ga dutsen, su mai da shi kan kusurwarsu, su kuma gina a kansa, da kuma ɗayan da ba ya ganinsa, ya ƙi shi, ya yi tuntuɓe a kansa, kuma a ƙarshe a murkushe shi da shi, wanda sa’an nan ya zama dutsen kabarinsa ko dutsen binne shi. Wani rukuni yana yin alkawari da rai, ɗayan kuma alkawari da mutuwa.

A tarihin Zakariya, Isra’ila ta ɗa ta fito ne daga Babila domin ta sāke gini da maido da Urushalima. An naɗa Zarubabel gwamna, kuma shi ne zai kula da aikin. Ya aza dutsen harsashi a farkon aikin, kuma ya sa dutsen ƙarshe, ko dutsen kambin gini, a ƙarshen aikin. Zarubabel na nufin “zuriyar Babila”. Dukan annabce-annabcen suna bayyana kwanakin ƙarshe, kuma sunan Zarubabel alama ce ta tarihin saƙon mala’ika na fari lokacin da aka aza dutsen harsashi, haka kuma sunansa alama ce ta saƙon mala’ika na uku, lokacin da ake sa dutsen ƙarshe, ko dutsen kambin gini. Bayyanar zubowar Ruhu Mai Tsarki ko dai a motsi na fari ko a motsi na biyu ana wakilta ta wurin sunan Zarubabel (zuriyar Babila), domin yana wakiltar saƙon da ke kira ga tsara ta ƙarshe ta “zuriyar Babila”, ta fito. Yana wakiltar saƙon Kukan Tsakar Dare wanda ya faru a motsi na fari, kuma wanda yake dab da faruwa a motsi na ƙarshe na Kuka Mai Ƙarfi.

Itatuwan zaitun biyu, rassan zaitun biyu, da shafaffu biyu waɗanda suke wakiltar tasoshin da bututun zinariya biyu suke zuba mai a cikinsu:

“Shafaffu waɗanda suke tsaye a gaban Ubangijin dukan duniya, suna da matsayin da aka taɓa ba Shaidan a matsayin kerub mai rufewa. Ta wurin tsarkakan halittu waɗanda suke kewaye da kursiyinsa, Ubangiji yana ci gaba da sadarwa a kai a kai da mazaunan duniya. Mai na zinariya yana wakiltar alherin da Allah yake ci gaba da ciyar da fitilun masu bi da shi, domin kada su yi ƙyaftawa su mutu. Da ba domin ana zubo wannan tsarkakken mai daga sama cikin saƙonnin Ruhun Allah ba, da hukumomin mugunta sun mallaki mutane gaba ɗaya.”

“Ana zubar da mutuncin Allah sa’ad da ba mu karɓi saƙonnin da yake aiko mana ba. Ta haka ne muke ƙin karɓar man zinariya wanda yake so ya zuba cikin rayukanmu domin a isar da shi ga waɗanda suke cikin duhu. Sa’ad da kiran zai zo, ‘Ga shi, ango yana zuwa; ku fita ku tarye shi,’ waɗanda ba su karɓi man mai tsarki ba, waɗanda ba su riƙe alherin Almasihu a cikin zukatansu ba, za su gane, kamar budurwai marasa hikima, cewa ba su shirya su sadu da Ubangijinsu ba. Ba su da ikon, a cikinsu kansu, su sami man, kuma rayuwarsu ta lalace. Amma idan aka roki Ruhu Mai Tsarki na Allah, idan muka roka, kamar yadda Musa ya yi, ‘Ka nuna mini ɗaukakarka,’ ƙaunar Allah za a zubar da ita a cikin zukatanmu. Ta wurin bututun zinariya, za a isar mana da man zinariya. ‘Ba da ƙarfi ba, ba kuma da iko ba, sai dai ta wurin Ruhuna, in ji Ubangijin Runduna.’ Ta wurin karɓar haskoki masu haske na Ranar Adalci, ‘ya’yan Allah suna haskakawa kamar fitilu a cikin duniya.” Review and Herald, July 20, 1897.

Zakariya ya sha tambaya sau da yawa ko su wanene itatuwan zaitun biyun nan, ta haka yana jawo hankali ga alamomi dabam-dabam na shaidu biyun. Sister White ta bayyana itatuwan zaitun biyun a matsayin shaidu biyun da ke cikin Ru’ya ta Yohanna sura goma sha ɗaya.

“Game da shaidu biyu, annabin ya kara bayyana cewa: ‘Wadannan su ne itatuwan zaitun biyu, da fitilu biyu masu tsayawa a gaban Allah na duniya.’ ‘Maganarka,’ in ji mai zabura, ‘fitila ce ga kafafuna, haske kuma ga tafarkina.’ Wahayin Yahaya 11:4; Zabura 119:105. Shaidu biyun suna wakiltar Nassosi na Tsohon Alkawari da na Sabon Alkawari.” The Great Controversy, 267.

Zakariya ya so ya fahimci ko su wanene wadannan shaidu biyu. A cikin Juyin Juya Halin Faransa, su ne Tsohon Alkawari da Sabon Alkawari. An wakilta su a matsayin Musa da Iliya wadanda dabbar da ta fito daga ramın marar iyaka ta kashe a kan titi. Suna wakiltar hidimar Future for America wadda aka kashe a ranar 18 ga Yuli, 2020.

A farkon surar, bayan an tada Zakariya, sa’ad da aka tattara matattun kasusuwan busassu, amma har yanzu ba su rayu ba, Jibrilu ya yi tambaya, “Me kake gani?” Zakariya ya bayyana abin da ya gani, sa’an nan ya tambaya, “Mene ne wadannan, ya ubangijina?” Jibrilu ya jaddada batun tambayar, ta wurin amsa tambayar Zakariya da wata tambaya. Ya tambayi Zakariya, “Ba ka san abin da wadannan suke ba?” Sa’an nan Jibrilu ya amsa, “Wannan ita ce maganar Ubangiji zuwa ga Zerubabel, yana cewa, Ba da karfi ba, ba kuwa da iko ba, sai dai da ruhuna, in ji Ubangiji Mai Runduna.”

Maganar Ubangiji da aka bayar ga Zerubbabel ita ce, “Ba da karfi ba, ko da iko ba, sai dai ta Ruhuna. Wane ne kai, ya babban dutse? a gaban Zerubbabel za ka zama fili: kuma zai fitar da dutsen kan-gini da sowa, suna cewa, Alheri, alheri gare shi.”

Zarubabel, gwamna, yana wakiltar manzon da yake shirya hanya a farkon tarihi da kuma a karshen tarihi, a gabansa ne dutsen yake zama kamar fili mai shimfiɗa. Ishaya ya bayyana aikin wannan manzo ɗin guda, ya ce zai “mike hanya a hamada saboda Allahnmu,” kuma zai sa “kowane kwari” ya “ɗaukaka.” Haka kuma zai sa “kowane dutse da tudu” su “kaskanta,” gama “babban dutsen” da yake gaban gwamna Zarubabel “zai zama fili mai shimfiɗa.”

Sakon William Miller game da “sau bakwai” Allah ne ya ba shi. Zerubbabel yana wakiltar William Miller wanda ya aza dutse na tushen “sau bakwai,” haka nan kuma yana wakiltar hannuwan da “za su fito da dutsen kan gini” tare da “ihu, suna kira, Alheri, Alheri gare shi.” Ninkin kalmar “alheri” sau biyu yana wakiltar sakon Kiran Tsakar Dare. “Ihun” yana wakiltar wannan saƙo ɗaya kamar yadda babban kukan mala’ika na uku yake wakilta, kuma “kiran” yana wakiltar Kiran Tsakar Dare. Dukan wannan nassi game da sakon Kiran Tsakar Dare ne. Yana magana ne game da ’yan matan nan budurwai da suke barci cikin mutuwa a kan titunan Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha ɗaya, wanda ya ratsa cikin kwarin kasusuwan matattu busassu. Yana magana ne game da tashin kasusuwan matattu busassu, kuma yana magana ne game da rawar annabci ta “ma’aunin rataya” da budurwai masu hikima suke gani wanda yake sa su farin ciki.

Sa’an nan Zakariya ya ce, “ban da wannan kuma.” “Ban da wannan kuma” na nufin a ɗora nassi mai biye a bisa na baya. Wannan yana nuni ne ga ka’idar annabci ta layi bisa layi. Tattaunawar da ta gabata ta bayyana farkawar mutanen Allah da tsakar dare, wadanda Zakariya yake wakilta. Tattaunawar da ta gabata ta sake jaddada marmarin mutanen Allah a kwanakin karshe na su fahimci ko su wanene shaidu biyu na Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha ɗaya. Tattaunawar da ta

gabata ta bayyana cewa Zarubabel yana wakiltar aikin da ke cikin motsi na farko, haka kuma aikin da ke cikin motsi na karshe. Ta bayyana cewa “hannuwan” Zarubabel (masu wakiltar ikon ɗan’adam), su ne za su aza dutsen harsashi da kuma dutsen kan gini, amma aikin hannuwansa an kuma shi ne kawai ake cika shi ta wurin ikon allahntaka na Mai Ta’aziyya.

Tattaunawar da ta biyo baya, wadda za a ɗora a kan tattaunawar da ta gabata, tana bayyana cewa sa’ad da “hannuwan Zarubabel” suke kammala aikin, to mutanen Allah a kwanaki na karshe za su “sani cewa Ubangiji” ne ya “aika” Jibra’ilu, mai ɗaukar haske, “zuwa” ga mutanen Allah. Za su gane tsarin sadarwar sama wanda shi ne gaskiya ta fari da aka wakilta dangane da Wahayin Yesu Almasihu. Kin saƙo da aikin Zarubabel, kin saƙon ne da ke fitowa daga Jibra’ilu, wanda ya karɓa daga Almasihu, wanda Shi kuma ya karɓa daga Uba.

Sa’an nan aka bayyana rukuni biyu na masu sujada. Rukuni ɗaya “ya rena ranar ƙananan abubuwa?” Daya rukunin kuwa “za su yi murna” sa’ad da “za su ga ma’aunin ƙarfe a hannun Zerubbabel tare da waɗannan bakwai” waɗanda “su ne idanun Ubangiji, waɗanda suke kai da komowa cikin dukan duniya.” Waɗanda suke rena ranar ƙananan abubuwa, suna rena aikin tarihin William Miller kamar yadda “ma’aunin ƙarfe” yake wakilta. An bambanta su da waɗanda suke murna sa’ad da suka ga “ma’aunin ƙarfe” a hannun Zerubbabel. “Ma’aunin ƙarfe” na Zakariya shi ne dutsen gini da ke haifar da rarrabewa. Rukuni ɗaya yana rena “ma’aunin ƙarfe,” gama sun ƙi su ga cewa “ma’aunin ƙarfe” da yake a hannun Zerubbabel yana tare da “waɗannan bakwai.” Kalmar “bakwai” wadda take tare da “ma’aunin ƙarfe,” ita ce wannan kalmar Ibrananci ɗaya da aka fassara da “sau bakwai” a cikin Lawiyawa ashirin da shida.

Sa’an nan Zakariya ya maimaita gaskiyar cewa, sa’ad da ya farka, bai san ko su waye shaidun nan biyu ba. Saboda haka ya sake tambaya a karo na biyu, “Waɗanne ne waɗannan itatuwan zaitun biyu?” Ya kuma sāke maimaita tambayar, yana cewa, “Mene ne waɗannan rassan zaitun biyu waɗanda ta cikin bututun zinariya biyu suke zubar da man zinariya daga kansu?” Kuma Jibrilu ya jaddada tambayar ta wurin sake amsa tambayar Zakariya da wata tambaya, “Ba ka san mene ne waɗannan ba?” Sai Zakariya ya amsa, “A’a.” Sa’an nan Jibrilu ya ce, “Waɗannan su ne shafaffu biyun, masu tsayawa a gaban Ubangijin dukan duniya.”

Surar ta fara da Jibra’ilu yana tashe Zakariya daga barcinsa. Saboda haka, Zakariya yana wakiltar budurwai waɗanda ake tashe su a tsakar dare, kuma sa’ad da aka tashe waɗannan budurwai, an nuna su a matsayin masu nauyi mai ƙarfi na son su fahimci abin da shaidu biyu na Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha ɗaya suke wakilta. Dukan littattafan Littafi Mai Tsarki suna haɗuwa kuma suna ƙarewa a littafin Ru’ya ta Yohanna. Dukan annabawa suna dacewa da juna, gama Allah ba mawallafin ruɗani ba ne. Dukan annabawa suna magana ne ƙwarai game da kwanaki na ƙarshe fiye da kwanakin da suka rayu a cikinsu.

Jibrilu yana amfani da ƙa’idar Alfa da Omega ta hanyar bayyana cewa Zerubbabel ne zai fara kuma zai kammala aikin gina haikalin. An wakilta aikinsa da shimfiɗa dutsen tushe a farkon aiki da kuma dutsen kan-gini a ƙarshe. Zerubbabel yana wakiltar motsin Milleriyawa da kuma motsin Future for America.

Abin da Jibra'ilu ya gabatar wa Zakariya shi ne cewa aikin Kukan Tsakar Dare, ko a cikin motsin mala'ika na fari ko kuma a cikin motsin mala'ika na uku, ana cika shi ne da ikon Ruhu Mai Tsarki.

Yayin da suke kwance matattu a kan titi, duniya ta yi murna a kan gawawwaki, amma sa'ad da suka tashi, sai duniya ta ji tsoro, su kuwa suka yi murna. Sun yi murna domin suna ganin ma'aunin "sau bakwai" din nan a hannun Zerubbabel. Ma'aunin kuwa shi ne dutsen da ake ginawa a kansa, wanda yake raba masu hikima da marasa hikima.

Zakariya bai ce "bakwai" ba, ya ce, "wadannan bakwai." Suna ganin shekaru dubu biyu da dari biyar da ashirin na warwatsewa. Kalmar da aka fassara da "bakwai" ita ce wannan kalma daya da aka fassara da "sau bakwai" a cikin Lawiyawa ashirin da shida, kuma tana wakiltar "la'ana" ta bautar da aka kawo a kan duka masarautun arewa da na kudu na Isra'ila. Littafin Daniyel ya bayyana "wadannan bakwai" a matsayin fushi na farko da na karshe.

Dutsen ginshiki da William Miller ya aza shi ne "lokuta bakwai," kuma dutsen kan-gini da motsin mala'ika na uku ya aza shi ne "lokuta bakwai." Wadanda suke murna sa'ad da suka ga "wadannan bakwai" a cikin farkawar Kiran Tsakar Dare na kwanaki na karshe, za su shaida rarrabewa da warewa tsakanin masu daraja da marasa amfani. Masu darajar za su yi murna yayinda suke shiga cikin cikakkiyar hadin kai, kuma marasa amfani za su gane a makare cewa ba su da man da yake saukowa ta cikin bututun zinariya biyu. Gaskiyar da take jawo murna ga rukuni daya za ta zama dutsen tuntube ga dayan rukunin, ko da yake tana nan a bayyane domin kowa ya gani, idan dai yana da niyyar gani.

Kamar yadda "bakwai sau" ya zama gwaji a farkon lokaci a shekara ta 1856, sa'ad da Adventism na Filadelfiya ya sauya zuwa Adventism na Laodikiya, haka kuma "bakwai sau" ya sake zama gwaji a karshen lokaci, daidai a wurin da Adventism na Laodikiya yake sauyawa zuwa Adventism na Filadelfiya. An gaza gwajin da ya kasance a farkon lokaci a shekara ta 1863, ta wurin kin koyarwar Littafi Mai Tsarki ta "bakwai sau." Wadanda suka gaza gwajin a karshen lokaci a shekara ta 2023, za su yi haka ne saboda kin yarda da kwarewar da maganin da "bakwai sau" na Littafin Firistoci ashirin da shida ya nuna yake nema.

Yana da muhimmanci a tabbatar da cewa littafin Daniyel ya cika ya kuma goyi bayan "lokuta bakwai," kafin mu fara la'akari da sakon annabci na surori shida na farko na littafin Daniyel, domin surori na hudu da na biyar game da "lokuta bakwai" ne, kuma suna nuna farkon da karshen kahonan biyu na dabbar kasa da ke cikin Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha uku.

Za mu fara nazarin wadannan surori shida na farko a cikin talifi na gaba.

"An ba Daniyel hasken da ya karba daga Allah musamman domin wadannan kwanakin karshe. Wahayoyin da ya gani a bakin kogunan Ulai da Hiddekel, manyan kogunan Shinar, yanzu suna kan hanyar cika, kuma dukan abubuwan da aka annabta za su cika nan ba da dadewa ba.

"Ku yi la'akari da yanayin al'ummar Yahudawa sa'ad da aka ba da annabce-annabcen Daniyel.

"Bari mu ba da farin lokaci ga nazarin Littafi Mai Tsarki. Ba mu fahimci Kalmar yadda ya kamata ba. Littafin Ru'ya ta Yohanna ya buɗe da umarni gare mu mu fahimci koyarwar da

yake kunshe da ita. ‘Mai-albarka ne wanda yake karantawa, da waɗanda suke jin kalmomin wannan annabcin,’ in ji Allah, ‘kuma suna kiyaye abubuwan da aka rubuta a cikinsa: gama lokaci ya yi kusa.’ Sa’ad da mu a matsayin jama’a muka fahimci abin da wannan littafi yake nufi a gare mu, za a ga babban farfadowa a tsakaninmu. Ba mu fahimci darussan da yake koyarwa sarai ba, duk da umarnin da aka ba mu na mu bincike shi, mu kuma yi nazarinsa.”

“A dā malamai sun bayyana cewa Daniyel da Ru’ya ta Yohanna littattafai ne masu hatimi, kuma mutane sun juya daga gare su. Labulen da asirinsa na zahiri ya hana mutane da yawa dagarsa, hannun Allah da kansa ya janye shi daga waɗannan bangarori na Kalmarsa. Sunan kansa, ‘Ru’ya ta Yohanna,’ yana musanta maganar cewa hatimtataccen littafi ne. ‘Ru’ya ta Yohanna’ na nufin cewa an bayyana wani abu mai muhimmanci. Gaskiyar da ke cikin wannan littafi an yi ta ne ga waɗanda suke rayuwa a waɗannan kwanaki na karshe. Muna tsaye tare da an dāuke labulen a wuri mai tsarki na abubuwa masu tsarki. Bai kamata mu tsaya a waje ba. Ya kamata mu shiga, ba da tunani marar kulawa da rashin tsoron Allah ba, ba kuma da gaggawar taku ba, sai dai da bangirma da tsoron Allah. Muna gabatowa lokacin da annabce-annabcen littafin Ru’ya ta Yohanna za su cika.” Testimonies to Ministers, 113.